

Rád sa rozťahujem

Stará mama tvrdí, že mačky dokážu vycítiť blížiacu sa nešťastie. Už niekoľko hodín pred zemetrasením rozrušene pobehujú s naježenou srstou a so stiahnutými ušami. Alebo deň pred tým, ako voda zaplaví nejaké miesto, uchýlia sa do bezpečia na vysoký strom.

Stará mama údajne poznala mačku, ktorá raz večer upaľovala krížom-krážom po dome a vrešťala tak hrozne, až si všetci mysleli, že sa zbláznila. To úbohé zviera vrešťalo tak nahlas, že nikto v dome nemohol zaspať. A to bolo veľmi dobre, pretože o polnoci začalo v kuchyni, čertvie prečo, horieť a jedovatý dym sa šíril po celom dome. Keby tí ľudia pokojne spali, asi by sa viac nezobudili.

Žiaľ, my nemáme doma mačku, pretože otec sa hrozne rozkýchava a rozkašle, keď vzduchom preletí čo i len jeden mačací chlpek. Mačky možno ani nedokážu predpovedať ten druh nešťastia, aké hrozilo mne, pretože nešlo o požiar, povodeň či zemetrasenie, ale o medziľudské svinstvo, ako to nazýva moja mama. A navyše by mi nebolo pomohlo ani desať mačiek, ktoré dokážu takéto svinstvá predpovedať. Pretože som bol naivný hlupák, ktorý si myslel,

že vlastný otec je k nemu absolútne úprimný a nemá pred ním žiadne tajomstvá.

Nezdalo sa mi ani trochu zvláštne, keď mi otec v posledný deň zimných prázdnin povedal: „Synak, zajtra k vám do triedy príde nové dievča. Dcéra jednej mojej kolegyne. Bolo by od teba veľmi milé, keby si sa o ňu trochu postaral.“

Práve som krájal slaninu na špagety Carbonara, sťažka som si vzdychol a zamrmlal som: „Dokelu!“ Pretože jediné voľné miesto v triede bolo vedľa mňa. A ja rád sedím v lavici pre dvoch sám. Páči sa mi, keď sa môžem pohodlne rozťahovať. Nedokážem rozmiestniť svoje haraburdy na sotva šesťdesiatich piatich centimetroch. Nie som síce žiaden samotár, no nemám rád, keď je niekto na mne príliš nalepený a musím z bezprostrednej blízkosti počúvať, ako grgá, mľaská, sřka, siaka a prdí. A nepotrebujem nikoho, od koho by som odpisoval na písomkách. V našej triede patrí k dobrým žiakom.

Otec moje „dokelu“ pochopil nesprávne a dodal: „Nie je ľahké meniť školu uprostred školského roka. Vtedy človeku dobre padne, ak je k nemu niekto milý.“

Kocky slaniny som dal na panvicu a panvicu na sporák. Kým som miešal slaninu, poznamenal som: „V mojej triede sú milí takmer všetci, u nás sa nešikanuje.“

Nebola to celkom pravda. V mojej triede je niekoľko detí, ktoré nikto nepozýva na narodeninové párty, deti, ktoré sú terčom posmechu, len čo vytresnú nejakú hlúposť a ktoré cez prestávky

postávajú väčšinou sami. Ale neviem, či sa to dá nazvať šikanou. Keď som sa potom pustil do špagiet, opýtal som sa otca, prečo dcéra jeho kolegyne zmenila školu uprostred školského roka. Či niečo vyviedla a zo svojej školy musela odísť. Ak som sa už musel s niekým deliť o lavicu, bolo by zábavné mať vedľa seba dákeho lapaja. V našej triede sa aj tak nič zvláštne nedeje, sme spolok krotkých oviec.

Ale otec túto nádej zmaril. Vysvetlil mi, že kolegyňa s dcérou sa práve prisťahovali zo Salzburgu. Vo viedenskej centrále firmy jej ponúkli lepšiu prácu. Vtiahol som špagety do úst a prezývajúc som povedal: „Dobre, dohliadnem na ňu!“

Myslel som to úprimne. Nie je jednoduché presťahovať sa do mesta, kde človek nikoho nepozná.

„Čože, Pahýľ, vari už makáš na jarnom upratovaní?“ opýtala sa ma Nika, keď som nasledujúce ráno, pár minút pred ôsmou, vypratával lavicu vedľa svojho miesta. Do plastového vreca som hádzal tvrdé chlebové kôrky, zhnité zvyšky jabĺk, suché šupky z mandarínok, žuvačky stuhnuté na kameň, stružlinky z ceruzky a pokrkvané papierové vreckovky.

V škole ma všetci volajú Pahýľ. Dokonca aj väčšina učiteľov. Túto prezývku mi uštedril Aďo Medveď v prvom ročníku. Vtedy som bol najmenším chlapcom v triede. Za uplynulých šesť rokov som síce poriadne vyrástol a patrím k veľkáčom, ale prezývka mi napriek tomu ostala. A teraz, keď už nie som najmenší, mi tá prezývka neprekáža. Aj tak nebola nikdy výstižná. Pretože

pahýľ, či už pahýľ ceruzky, chvosta alebo stromu je zvyšok niečoho, čo bolo predtým oveľa dlhšie, a to na mňa nesedí. Také jemné jazykové rozdiely však dutý brucháč ako Aďo Medveď nepozná.

Papierovou vreckovkou som vymietol posledné omrvinky z lavice a povedal som Nike: „Dnes príde nová spolužiačka a jediné voľné miesto je, žiaľ, vedľa mňa.“

„Vážne? Uprostred školského roka?“ čudovala sa Nika a chcela, samozrejme, vedieť, odkiaľ to viem. Tak som jej to vysvetlil, no len čo som dovysvetľoval, zazvonil školský zvonec. Sotva dozvonil, vošla do dverí dejepisárka a k tomu aj naša triedna Alžbeta Komárová, ktorá nám fakt pije krv, s akýmsi naozaj čudným dievčaťom.

Malým, trochu tučným, so svetlou pokožkou posiatou pehami rôznej veľkosti, hrdzavočervenými vlasmi ako drôtenka, ovisnutými plecami, úzkymi perami v tvare polmesiaca obráteného nadol a obrovskými jasnomodrými očami. Nemala školskú tašku. Mala iba hnusnú, krikľavo zelenú, lesklú kabelu, ktorá sa jej hompálala na bruchu.

Komárová pomkla to čudné dievča dopredu, vzala kúsok kriedy, paličkovým písmom napísala na tabuľu ANNA LOSOSOVÁ a oznámila: „Toto je vaša nová spolužiačka, Anna Lososová. Prišla k nám zo Salzburgu. Buďte k nej milí, pomáhajte jej, aby si u nás zvykla.“ Nato ukázala na prázdnu polovicu lavice vedľa mňa a povedala: „Anna, tamto už na teba čaká pekné miestečko!“

Anna Lososová prešla slimačím tempom k mojej lavici, pľasla sa na stoličku vedľa mňa a zasunula svoju kriklavo zelenú kabelu do lavice.

Keďže som otcovi slúbil, že k nej budem milý, povedal som potichu: „Som Jakub Ovesný, ale všetci ma volajú Pahýl!“

„Mne je to jedno, ty idiot!“ zasipela Anna Lososová a pozrela sa na mňa ako na odporný hmyz, ktorého je hrozné sa dotknúť, nieto ho ešte rozpučiť.

Zostal som celkom paf. Takú bezdôvodnú nezdvorilosť som ešte nezažil. Odsunul som sa teda na stoličke čo najďalej od svojej novej susedy, oprel sa a snažil sa počúvať Komárovú, ktorá nám z hrubej knihy predčítala o Viedenskom mestskom práve z roku 1221 a o krutých trestoch za vraždu a ublíženie na zdraví.

Prečítala: „Ak páchatel zabil v sebaobrane, musí sa podrobiť skúške ohňom. Ak v skúške obstojí, bude oslobodený, ak ho však oheň popáli, považuje sa za vinného.“ Komárová sklopila hrubú knihu, rozhliadla sa po triede a spýtala sa: „Vie niekto, čo je to skúška ohňom?“

Vedel som to, ale neprihlásil som sa. Nikdy sa nehlásim dobrovoľne, pripadal by som si ako bifloš. Keďže sa nikto neprihlásil, Komárová vysvetlila, že skúška ohňom je boží súd, pri ktorom musí páchatel na holej dlani preniesť žeravé železo od krstiteľnice k hlavnému oltáru.

Aďo Medveď nahnevane zvolal: „Veď to si aj nevinní ľudia museli popáliť paprče!“